

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, 21 grudnia 2023 roku

UNP: 3001-23-184231

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.27.2023

Pan
Piotr Antkowiak
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Słupcy
ul. WSPÓLNA
62-400 SŁUPCA

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3028 Urząd Skarbowy w Słupcy ul. Wspólna 1, 62-400 Słupca	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Piotr Antkowiak	
Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Nr 32/2023 z 26 września 2023 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2023.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
–	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Małgorzata Kozłowska główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	9 października 2023 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	11 grudnia 2023 r.

Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Ewidencjonowanie czynności sprawdzających, kontroli podatkowych i nabyć sprawdzających w systemie ZISAR Plus.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. Badaniem mogą zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Kontrola	
Cel kontroli	
Zbadanie poprawności ewidencjonowania czynności sprawdzających, kontroli podatkowych i nabyć sprawdzających w systemie ZISAR Plus.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna z uchybieniami.	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

I. Przedmiot kontroli

Sprawy organizacyjne

Przedmiotem kontroli było zbadanie poprawności i terminowości ewidencjonowania działań podejmowanych w ramach prowadzonych czynności sprawdzających, kontroli podatkowych i nabyć sprawdzających w systemie ZISAR Plus wraz z oceną ryzyka niewłaściwego realizowania zadań, w tym nieterminowego podejmowania działań analityczno-weryfikacyjnych przez organy podatkowe, niewykorzystywania struktur JPK w trakcie czynności sprawdzających i kontroli podatkowych, nierejestrowania w systemie ZISAR Plus wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników.

Kontroli poddano:

- ✓ prawidłowość, w tym terminowość ewidencjonowania czynności sprawdzających, kontroli podatkowych i nabyć sprawdzających w odpowiednich modułach systemu ZISAR Plus,
- ✓ ewidencjonowanie wykorzystania struktur JPK w trakcie czynności sprawdzających i kontroli podatkowych,
- ✓ terminowe odnotowywanie w systemie pism mających wpływ na przebieg procesu kontrolnego (np. faktu złożenia przez kontrolowanego zastrzeżeń do protokołu, złożenia przez kontrolowanego sprzeciwu na działanie organu kontroli, innych dokumentów),
- ✓ dołączanie wygenerowanych i podpisanych skanów *Zawiadomień o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, Upoważnień do kontroli, protokołów kontroli, analiz pokontrolnych,*
- ✓ zaznaczanie na karcie czynności sprawdzających i nabyć sprawdzających czynności w ramach różnych akcji (np. odmiejscowienie, próba kontrolna AUTO-ZWROT, akcja (...),
- ✓ zaznaczanie w przebiegu czynności sprawdzających zdarzeń typu „telefon”, „mail”.

Pracownicy Urzędu Skarbowego w Słupcy realizują zadania z badanego obszaru w oparciu o Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Słupcy stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 216/2023 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 16 grudnia 2022 r.

Stwierdzono, że zadania w zakresie ewidencjonowania czynności sprawdzających, kontroli podatkowych i nabyć sprawdzających w systemie ZISAR Plus realizowane są przez komórki:

- SKP (Dział Kontroli Podatkowej oraz Czynności Analitycznych i Sprawdzających) pod nadzorem kierownika Działu p. ...

- SER (Referat Rachunkowości, a od 15 maja 2023 r. - Referat Rachunkowości i Spraw Wierzycielskich), pod nadzorem p.o. kierownika Referatu p. ...

- SOB (Referat Obsługi Bezpośredniej), pod nadzorem kierownika Referatu p. ...

Pracownicy komórek organizacyjnych SER i SOB realizują zadania z badanego obszaru wyłącznie w zakresie czynności sprawdzających, natomiast pracownicy SKP w całym badanym zakresie. Ocenie poddano również upoważnienia udzielone pracownikom ww. komórek przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy oraz posiadane przez pracowników uprawnienia do systemów informatycznych ewidencjonujących przebieg kontroli, nabyć sprawdzających, czynności sprawdzających (co opisano w dalszej części dokumentu).

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy zadania w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających przyporządkowane są poszczególnym komórkom wg poniższego opisu:

- ✓ sprawdzanie terminowości składanej deklaracji obsługuje komórka SOB, z wyjątkiem dokumentów składanych w zakresie podatku od towarów i usług, które obsługiwane są przez komórkę SKP,
- ✓ sprawdzanie terminowości wpłacania podatku należy do zadań komórki SER oraz w niewielkim stopniu do komórki SOB,
- ✓ stwierdzanie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalanie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami obsługuje komórka SKP, z wyjątkiem rozliczeń dotyczących podatku dochodowego od osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej należących do zadań komórki SOB,
- ✓ weryfikację poniesionych przez podatnika wydatków i uzyskanych przychodów (dochodów) nieopodatkowanych, w zakresie niezbędnym do ujawnienia podstawy opodatkowania z tytułu przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych przeprowadza komórka SKP,
- ✓ korekty deklaracji, z których wynika nadpłata większa niż w dokumencie pierwotnym lub wnioski o stwierdzenie nadpłaty rejestrowane są w systemie POLTAX PLUS (wnioski, decyzje) oraz w SZD wg JRWA 4100,4101,4102,4103, przy czym wnioski o stwierdzenie nadpłaty z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, rozpatrywane są przez komórkę SOB, natomiast w pozostałym zakresie przez komórkę SKP. Zdarza się, że w przypadku złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty sprawa jest prowadzona dwutorowo, z jednej strony prowadzone jest postępowanie podatkowe w przedmiotowym zakresie, z drugiej strony podejmowane są czynności sprawdzające w zakresie sprawdzenia prawidłowości rozliczenia za dany okres.

W ramach realizowanych zadań związanych z rejestracją przeprowadzanych czynności w systemie ZISAR Plus stwierdzono, że:

- ✓ w komórkach SKP i SOB sprawy i podejmowane w ich toku działania rejestrują pracownicy, którym została zlecona realizacja konkretnej czynności sprawdzającej,
- ✓ w komórce SER z uwagi na podział zadań związanych z akcją zwrotów, dane do systemu wprowadzała jedna osoba.

W toku kontroli stwierdzono różnice w zapisie numerów spraw w komórce rachunkowości podatkowej SER (SER[1]), co zostało wyjaśnione przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy zmianami organizacyjnymi – z dniem 15 maja 2023 roku połączono komórkę rachunkowości z komórką spraw wierzycielskich.

II. Terminowość i kompletność ewidencjonowania kontroli podatkowych

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy wnioski o kontrolę, co do zasady, przygotowywane są przez pracowników komórki SKP, dokonujących czynności analityczne. Pracownicy przeprowadzający kontrole przygotowują wnioski o kontrole w przypadku, gdy w ich ocenie zachodzi konieczność rozszerzenia zakresu kontroli lub przeprowadzenia nowej kontroli, w zakresie innych podatków lub innych okresów. Każdy wniosek o kontrolę, w wersji papierowej, jest przekazywany do oceny i akceptacji kierownikowi SKP oraz później przedkładany Naczelnikowi Urzędu. Wniosek jest ewidencjonowany w systemie SZD i ZISAR Plus przez pracownika, który go sporządził. Decydem w zakresie kontroli jest Naczelnik Urzędu Skarbowego, który podpisuje wniosek o kontrolę oraz upoważnienie do kontroli. W chwili obecnej w kontrolowanym Urzędzie Skarbowym brak uregulowań wewnętrzną procedurą postępowania, zasad ewidencjonowania poszczególnych etapów kontroli podatkowej w systemie ZISAR Plus.

W kwestiach technicznych obsługi modułu Kontrola w systemie ZISAR Plus wskazać należy, że zlecenia kontroli i przekazania go do realizacji pracownikom dokonuje kierownik komórki SKP. Kontroler, który został przydzielony do danej kontroli widzi zlecenie kontroli oraz kartę kontroli, która tworzy się automatycznie, jako dodatkowa zakładka zlecenia kontroli, umożliwiającą wygenerowanie upoważnienia do kontroli. Karta kontroli nie wymaga odrębnego tworzenia.

Do próby kontrolnej, wybrano losowo trzy kontrole spośród 11 prowadzonych w okresie objętym kontrolą.

Na podstawie systemu ZISAR Plus potwierdzono, że z *Wnioskiem o kontrolę* występują pracownicy komórki SKP. Na podstawie wniosku kierownik komórki SKP tworzy *Zlecenie kontroli* i przekazuje je do realizacji wyznaczonemu pracownikowi.

Wszystkie kontrole zostały zaewidencjonowane w systemie ZISAR Plus, moduł Kontrola, a poddane ocenie kontrole są konsekwencją złożonych *Wniosków o kontrolę* (stwierdzono powiązanie dokumentów *Wniosek o kontrolę* z *Kartą kontroli*). We wszystkich trzech badanych przypadkach podatnikom zostały doręczone imienne upoważnienia do przeprowadzenia kontroli podatkowej oraz, na podstawie art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.), informacje o przyczynach braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej (zarejestrowane pod symbolem IPB-

ZAW w systemie ZISAR Plus). Żadna z badanych spraw nie była kontrolą realizowaną w ramach akcji; w żadnym przypadku nie odnotowano sprzeciwu i zastrzeżeń do protokołu kontroli (nie zdiagnozowano takiej konieczności). Nie została również odnotowana jakakolwiek sankcja (brak powodu do jej wprowadzenia).

Stwierdzono, że terminy wskazane na dokumentach znajdują swoje odzwierciedlenie na *kartach kontroli* zaewidencjonowanych w systemie ZISAR Plus. W każdym badanym przypadku prawidłowo zostały zaewidencjonowane dane osób kontrolujących. Równie prawidłowo zarejestrowano dane identyfikacyjne kontrolowanego, wskazano prawidłowy adres siedziby firmy, zakresy kontroli, daty rozpoczęcia kontroli i przewidywany termin jej zakończenia. Poprawnie wprowadzono tematy kontroli oraz okres objęty kontrolą. W jednym przypadku wskazano, że kontrola prowadzona była w trybie art. 284 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa (cyt. *W przypadku niestawienia się osoby wzywanej, w terminie, o którym mowa w § 3, kontrolę uznaje się za wszczętą w dniu upływu tego terminu. W tym przypadku upoważnienie do kontroli doręcza się niezwłocznie, gdy ta osoba stawia się w miejscu prowadzenia kontroli*).

Potwierdzono, że na bieżąco rejestrowane są w systemie ZISAR Plus dokumenty źródłowe, które znalazły bezbłędne odzwierciedlenie w systemie informatycznym, w tym m.in.

- ✓ imienne upoważnienia do przeprowadzenia kontroli podatkowej,
- ✓ wezwanie do przekazania struktury JPK_FA i JPK_EWP (WEZKP),
- ✓ protokoły z pobrania akt, ksiąg, dokumentów (kod PRP-DOK, typ PROTKP)
- ✓ informacja o przyczynie braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej (IPB-ZAW),
- ✓ protokoły z kontroli podatkowej (PR-KP).

We wszystkich przypadkach zarejestrowano *metody kontroli* – tzn. w każdej kontroli doszło do zbadania dokumentów i ksiąg kontrolowanego (co zostało zarejestrowane za pomocą dokumentu o symbolu KP_BDK). Oprócz tego - w jednym przypadku prowadzona była kontrola z wykorzystaniem pliku JPK_FA i JPK_VAT; w drugim przypadku JPK_FA i JPK_EWP; w trzecim przypadku JPK_VAT i JPK_PKPiR. Status badanych kontroli odzwierciedlał podejmowane w toku kontroli działania.

W dwóch przypadkach stwierdzono odnotowanie wszystkich pism i załączników zgromadzonych w sprawie. W przypadku najobszerniejszej kontroli (trzeciej z weryfikowanych) zdiagnozowano braki w rejestracji wymaganych pism.

W tej sprawie stwierdzono, że kontrolujący w toku kontroli współpracowali z Prokuraturą, co jednak nie zostało zarejestrowane w zakładce *Instytucje współpracujące*. Dwa z czterech pism kierowanych do Prokuratury zostały odnotowane w zakładce *Załączniki*, a w dwu przypadkach nie zostały odnotowane wcale. W tej sprawie zostały również wysłane przez badany organ pisma, w ramach współpracy do Naczelników Urzędów Skarbowych z prośbą o przeprowadzenie przesłuchań wskazanych osób (zarejestrowano dwa pisma z wysłanych czterech). W tym samym kontrolowanym przypadku nie odnotowano wszystkich pism kierowanych do osoby kontrolowanej tzn. wezwań do przedłożenia dokumentów źródłowych, postanowień o przedłużeniu terminu zakończenia kontroli (zarejestrowano jedno ZAW-T, a w dokumentach jest ich więcej) – niemniej jako usprawiedliwienie braków w rejestracji należy wskazać, że akta kontroli przekraczają 650 kart, a w załącznikach, przy tak szerokim

spektrum podejmowanych działań, zarejestrowanych zostało mimo wszystko 28 dokumentów kierowanych w tej sprawie).

Pomimo powyższych braków, w innej zakładce - *Dowody kontroli*, pod kolejną zakładką *Wyniki* odnotowano:

- protokół z pobrania akt/ksiąg/dokumentów (kod PRP-DOK, typ PROTKP),
- wezwanie do osobistego stawienia się w celu doręczenia upoważnienia (WEZKP pismo o symbolu WK-SMP),
- trzy wezwania do przedłożenia dokumentów źródłowych (typ pisma WEZKP, pismo WK-SMP),
- wezwanie do złożenia oświadczenia ORD-HZ (WEZKP).

W tej samej sprawie podjęto działania zabezpieczające wyegzekwowanie spodziewanego zobowiązania poprzez wydanie decyzji zabezpieczającej, która prawidłowo została odnotowana w systemie ZISAR Plus oraz zarejestrowano wszystkie postanowienia dotyczące włączenia/wyłączenia dokumentów z akt kontroli (zarejestrowano trzy).

We wszystkich ocenianych sprawach w zakładce *Załączniki* znajdują się zeskanowane dokumenty upoważnienia do kontroli, analizy z kontroli podatkowej i protokołów z kontroli podatkowej. Prawidłowo zostały odnotowane wyniki kontroli, wysokość uszczupień WUSZ. W każdym przypadku prawidłowo wskazano *przedmiot kontroli* i wskazano związane z nim *ryzyko*. W *ustaleniach* w sposób prawidłowy dokonano oceny w odniesieniu do oznaczonych metod kontrolnych i po ukończeniu kontroli wskazano prawidłowy wynik kontroli, wskazując w systemie, czy był on pozytywny, czy negatywny.

Reasumując, w Urzędzie Skarbowym w Słupcy organizacja pracy (w tym nadzór) w obszarze rejestrowania ustaleń kontroli podatkowej była prawidłowa. Stwierdzono brak regulacji wewnętrznych, niemniej pracownicy dokonują zapisów w systemie ZISAR Plus w module Kontrola zgodnie z dokumentem Ministerstwa Finansów Departament Nadzoru nad Kontrolami *Wytyczne do wprowadzania danych do systemu ZISAR Plus w zakresie Kontroli Podatkowej* z 22 marca 2022 r. Nie stwierdzono większych zaniedbań w tym zakresie (nie zaewidencjonowano nie więcej niż kilka pism). Natomiast braki w rejestracji w jednej z ocenianych kontroli podatkowych uznano za incydent, przy założeniu, że do tych braków nie przyczyniła się niewiedza, bądź zaniedbanie pracownika, a tylko ilość zgromadzonych dokumentów źródłowych w sprawie.

II. Terminowość i kompletność ewidencjonowania czynności sprawdzających

Do kontroli instytucjonalnej wytypowano losowo trzydzieści spraw, spośród 505 zarejestrowanych w systemie ZISAR Plus.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Finansów do systemu powinny być wprowadzone wszystkie czynności sprawdzające przeprowadzane w oparciu o Dział V ustawy Ordynacja podatkowa. W związku z oceną terminowości i kompletności ewidencjonowania czynności sprawdzających weryfikacji poddano zapis informatyczny w systemie ZISAR Plus na Karcie Czynności Sprawdzających, w odniesieniu do przedłożonego materiału źródłowego. Tym samym zweryfikowano czy numer czynności, status karty, wprowadzone źródło czynności, powiązanie podmiotów tj. pełnomocnika, reprezentanta, biura rachunkowego itd., podmiotu czynności sprawdzających, przedmiotu czynności sprawdzających, tematu czynności

sprawdzających, miejsca prowadzenia działalności stanowią odzwierciedlenie przedłożonych dokumentów.

Zbadano, czy w sytuacji przeprowadzania czynności sprawdzających z wykorzystaniem plików JPK zaznaczono rozszerzone czynności, czy odnotowano w systemie, że czynności sprawdzające realizowane były w ramach akcji (odnotowano dwukrotnie: próba kontrolna AUTO_ZWROT), czy status czynności sprawdzających odzwierciedla podejmowane działania. Sprawdzone, czy w zakładce *Przebieg czynności* uwidocznione zostały wszystkie zdarzenia, które miały miejsce podczas realizacji zadania tzn.: m.in. wykonanie telefonu i opis przebiegu nawiązanego połączenia telefonicznego, wysłanie wiadomości e-mail, wysłanie wiadomości sms, dodanie dokumentów w sprawie, dodanie zadania, dodanie powiadomienia, dodanie notatki, dodanie opisu przebiegu wizji lokalnej itp. Sprawdzone prawidłowość wykazanych wartości WUSZ, kwot wynikających z deklaracji, kwot do wpłaty oraz obowiązkowej rejestracji ryzyka.

W efekcie przeprowadzonej kontroli instytucjonalnej stwierdzono notoryczne unikanie sporządzania adnotacji/notatek/ protokołów na zakończenie czynności sprawdzających przez pracowników urzędu realizujących zadania w tym zakresie oraz niewprowadzanie do systemu ZISAR wymaganych ryzyk. Podkreślenia wymaga, że w związku z przejściem na elektroniczny model zarządzania dokumentami niezmiernie ważne staje się bieżące rejestrowanie wszystkich podejmowanych czynności, bowiem zapisy dokonane w systemie ZISAR Plus będą stanowiły jedyne, podstawowe źródło informacji w danej sprawie. Zdiagnozowane uchybienia polegające na nieodnotowywaniu wszystkich zdarzeń, niewiązaniu sprawy z załącznikami, brakiem rejestracji kolejnych czynności podejmowanych w sprawie, brakiem wskazywania ryzyk (lub błędnym odnotowaniem ryzyka), potwierdzają nie tylko niedochowanie staranności podczas rejestracji czynności sprawdzających przez pracowników Urzędu, ale również niewłaściwą organizację pracy oraz niesprawowanie wystarczającego nadzoru nad tym obszarem przez kierowników komórek realizujących zadania.

Przedłożone do kontroli instytucjonalnej dokumenty w postaci notatek z rozmów telefonicznych przeprowadzanych w związku z podjętymi czynnościami zawierają błędy:

- ✓ w większości przypadków nie wiadomo z kim przeprowadzono rozmowę, z notatki wynika co prawda w jakiej sprawie i którego podatnika rozmowa dotyczy, jednak brak stwierdzenia, że to właśnie z podatnikiem prowadzono rozmowę (ze wskazaniem jego nazwiska),
- ✓ z treści notatki wynika, że rozmowę przeprowadzono z księgową (niemniej w dużej mierze przypadków nie padają żadne nazwiska), a w systemach nie są odnotowane pełnomocnictwa.

Ponadto, w zweryfikowanych czynnościach sprawdzających stwierdzono poniżej wymienione uchybienia (zdiagnozowane w oparciu o dokument Ministerstwa Finansów Departament Nadzoru nad Kontrolami *Wytyczne w zakresie obsługi procesu czynności sprawdzających w systemie ZISAR II*, z 9 grudnia 2021 r.):

- nie zarejestrowano żadnych *zdarzeń* (ale w dwóch przypadkach w uwagach opisano podejmowane czynności),
- nie zarejestrowano notatki kończącej czynności sprawdzające (bowiem w wielu przypadkach nie została spisana),

- nie wprowadzono daty adnotacji/ protokołu,
- w kolumnie *kwota wynikająca z deklaracji* wprowadzono słowo „zobowiązanie”, a w tym miejscu powinno być wprowadzone „0” lub konkretna kwota,
- w *ustaleniach* nie została uzupełniona kwota do wpłaty – brak wpisu, a powinno być wprowadzona konkretna wartość pieniężna,
- z *tematu czynności* wynika, że przeprowadzana była w sprawie pełna weryfikacja – dokumenty jednak na to nie wskazują. Dopiero analiza zeznania i złożonej korekty pozwala stwierdzić, że podatnik nie wpisał należnych zaliczek na podatek dochodowy,
- błędny *temat czynności* – temat PCCI-inne, a sprawa dot. PIT-37,
- czynność sprawdzająca dot. zwrotu VAT, a nie zaznaczono czynności rozszerzonych ani checkboxa JPK,
- nie odnotowano *załączników* przedłożonych podczas czynności (dane dot. kilku spraw: faktury, ewidencji środków trwałych, wydruku JPK_VAT; ewidencja VAT; mail z biura rachunkowego, dowody dokonania przelewu, zestawienia danych z deklaracji VAT (wydruki z podsystemu KONTROLA); informacje o rachunkach bankowych zgromadzone w toku czynności; pisma MF; pisma DIAS; notatki/adnotacji z rozmowy telefonicznej; wydruków z platformy analitycznej; notatki kończącej sprawę (27 lutego 2023 r.); wydruków z JPK, notatki z 17 kwietnia 2023 r.; informacji DIAS w Poznaniu o udostępnieniu raportu Złe Długi za III kw. 2022 r.; pisma MF z 28 grudnia 2022 r. – informacji do Raportu Złe Długi za okres 07-09/2022 (termin poboru informacji z aplikacji WRO System określono na 27 marca 2023 r., mail z ICK o przedłużeniu terminu do realizacji zadania; ewidencja VAT; mail z biura rachunkowego, wydruki z WRO-systemu, arkusz oceny ryzyka, wyciąg danych z bazy REGON, zestawienia danych z deklaracji VAT oświadczenie podatnika; wydruku z systemu VIES F_VS_ROZL_PODM informacji porównującej dane z deklaracji VAT-7 i VAT-UE; deklaracji CIT-8/2019; korekty CIT-8; pisma MF i pisma DIAS w Poznaniu – informujące o konieczności przeprowadzenia czynności w związku z umieszczeniem w module MZA Listy typowań podmiotów korzystających z preferencyjnej stawki CIT),
- w *przedmiocie* odnotowano wynik negatywny – chociaż z treści adnotacji wynika, że podmiot nie spełnia wymagań dot. zwrotu VAT w trybie art. 87 ust. 6 ustawy o VAT – czyli wynik czynności jest pozytywny,
- w *wyniku czynności* – odnotowano sposób zakończenia czynności – ZKDN złożenie korekty deklaracji niezgodnej z ustaleniami dokonanymi w toku czynności sprawdzających, w sytuacji, gdy korekta była zgodna,
- w *ustaleniach* nie zostały wskazane przeprowadzone czynności i ich efekt,
- w *dokumentach źródłowych* - adnotacja z rozmowy telefonicznej datowana później niż notatka kończąca sprawę w systemie ZISAR Plus,
- w *przedmiocie czynności* zaciągnięto 3 deklaracje, za trzy badane miesiące, niemniej jedna z nich jest błędna, bowiem dotyczy roku poprzedzającego badany okres,
- w *przedmiocie czynności* błędnie odnotowano poddany badaniu okres – miało być VAT za 11/2021, jest powiązanie z dokumentem VAT za 12/2021,
- w *zdarzeniach* odnotowano tylko jedną rozmowę telefoniczną, po której było wysłane wezwanie w sprawie, które nie zostało odnotowane,

- w *przedmiocie czynności* odnotowano kwotę WUSZ i kwotę do wpłaty, a nie wprowadzono kwoty wynikającej z deklaracji VAT-7; w kilku przypadkach wprowadzono błędną kwotę WUSZ,
- odnotowano wynik negatywny – chociaż wystąpiła kwota do wpłaty, a na końcu karty czynności odnotowano wynik pozytywny,
- w *przebiegu czynności*, w zakładce *ustalenia* wprowadzono wynik negatywny – chociaż powinien być wynik pozytywny, bowiem w sprawie przypisano WUSZ,
- w *ustaleniach* nie zostały wskazane przeprowadzone czynności i ich efekt,
- w zakładce *pisma* – nie odnotowano informacji kierowanej do urzędu skarbowego właściwego dla kontrahenta, który popełnił błąd w numerze NIP badanego podatnika,
- w systemie przypisane pełnomocnictwo, a z treści zapisu rozmowy telefonicznej z 21 października 2022 r. nie wynika z kim prowadzono rozmowę,
- brak pełnomocnictwa – z uwagi na fakt, iż z treści notatki z rozmowy telefonicznej nie wynika z kim była przeprowadzona, brak możliwości dokonania oceny, czy był to pracownik biura rachunkowego (brak pełnomocnictwa), czy z właścicielem (dokumenty przedłożyło biuro, być może po rozmowie z właścicielem),
- w sprawie dotyczącej VAT nie sprawdzono czy podatnikowi wydano WIS. Za to w sprawach z zakresu podatku dochodowego sprawdzano, czy była wydawana WIS (co jest niezgodne z dokumentem Ministerstwa Finansów Departament Nadzoru nad Kontrolami *Wytyczne Wiążące Informacje Stawkowe w czynnościach sprawdzających z grudnia 2022 r.*),
- nie oznaczono typu czynności rozszerzone z wykorzystaniem JPK, podczas przeprowadzania czynności sprawdzających po stwierdzeniu niezgodności VAT-UE z VAT-7,
- nie sprawdzono WIS w sprawie dot. niezgodności VAT-UE z VAT-7,
- w *sposobie zakończenia czynności* – wskazano sformułowane INNE, przy czynnościach pozytywnych, czyli brak możliwości ustalenia co zrobił podatnik, czy była prawidłowa reakcja podatnika na przeprowadzone czynności,
- ani z systemu, ani z dokumentów papierowych nie wynika jakie ustalenia zostały poczynione w związku z przeprowadzonymi czynnościami,
- w *uwagach* do czynności (na końcu karty czynności) wprowadzono: rozbieżności pomiędzy VAT-UE a VAT-7-e-mail o odrzucenie błędnie złożonego VAT-UE - natomiast nie odnotowano tego maila ani w zdarzeniach w ZISAR Plus, ani nie stwierdzono formy papierowej dokumentu,
- zapisy w systemie ZISAR Plus powinny obejmować wyłącznie czynności przeprowadzane przed złożeniem wniosku o stwierdzenie nadpłaty (pozostałe działania należało wprowadzić do POLTAX2BPlus, jednak z uwagi na nie zarejestrowanie czynności brak możliwości dokonania oceny prawidłowości rejestracji,
- błędnie wskazano datę rozpoczęcia i zakończenia czynności, na dokumentach źródłowych inne terminy niż odnotowane w systemie ZISAR Plus,
- nie odnotowano *ryzyka* (w 28 przypadkach na 30 badanych), w tym nie wprowadzono *ryzyk* z grupy 24.4.1 i 24.4.2. (bezwzględna konieczność wprowadzania *ryzyk* z grupy 24.4.1 i 24.4.2),
- wprowadzono *błędne ryzyko* 16.4.2 – tj. nieuprawnione lub nieprawidłowe korzystanie z opodatkowania podatkiem dochodowym liniowym, w przypadku, gdy podatnik jest osobą rozliczającą się na PIT-37 (jedno z dwóch wprowadzonych do ZISAR Plus *ryzyk*, niemniej nieprawidłowo),

- Pismo Ministerstwa Finansów wskazujące konieczność przeprowadzenia czynności przesłane przez DIAS w Poznaniu 15 lipca 2023 r., natomiast pierwsze czynności podjęte przez pracowników US dopiero 21 października 2023 r.,
- sprawę założono w ZISAR Plus ze znacznym opóźnieniem 29 czerwca 2023 r. i zmieniano 12 lipca 2023 r., podczas, gdy wezwanie zostało wysłane do podatnika 12 maja 2023 r., a korekta została złożona przez podatnika 24 maja 2023 r.
- daty wynikające z *historii operacji* wskazują, że dane w systemie ZISAR zostały uzupełnione po miesiącu,
- z *historii operacji* wynika, że wprowadzono sprawę do ZISAR Plus 31 maja 2023 r., a kontakt telefoniczny nawiązano 2 maja 2023 r.– czynności nie są wprowadzane na bieżąco,
- niezgodność terminów: sprawa zarejestrowana w ZISAR Plus 2 marca 2023r., 27 czerwca 2023 r. edytowana po zakończeniu, 12 lipca 2023r. sprawa zostaje zamknięta, podczas, gdy w części *wynik czynności* wskazano datę rozpoczęcia czynności 24 lutego 2023 r. i datę zakończenia 2 marca 2023 r. – na wezwaniu papierowym data 24 stycznia 2023 r.,
- sprawa zarejestrowana w ZISAR Plus 18 stycznia 2023r., wszystkie czynności dokonane tego dnia, natomiast w części *wynik czynności* wskazano datę rozpoczęcia czynności 22 listopada 2022 r. i datę zakończenia 18 stycznia 2023 r., na dokumencie źródłowym data wezwania 22 listopada 2022 r. Powyższe niezgodnie z pismami MF i DIAS w Poznaniu wskazujące na obowiązek rejestracji czynności sprawdzających w ZISAR Plus przez urzędy skarbowe od 3 stycznia 2022 r.,
- sprawę założono 29 marca 2023 r. (notatka źródłowa z 17 marca 2023 r.), edytowano ją 20 czerwca 2023 r. podczas, gdy wskazana w systemie ZISAR Plus data zakończenia czynności 29 marca 2023 r. jest niezgodna z wpisami z 20 czerwca 2023 r.,
- przedłożony materiał źródłowy potwierdza wysłanie jednego wezwania w listopadzie 2022 r. i oczekiwanie na złożenie zeznań przez podatnika do 18 stycznia 2023 r. Zeznania złożono 04 kwietnia 2023 r. (zakończenie czynności odnotowano 22 kwietnia 2023r.) w związku z faktem wysłania wezwania dopiero po 2 latach od terminu złożenia zeznania – brak możliwości sporządzenia wniosku o ukaranie (KKS),
- notatki z rozmowy telefonicznej nie spełniają wymogów, bowiem zostały sporządzone nie tylko bez podstawy prawnej (art.177 O.p.), ale również nie zawierają wymaganych w wezwaniu elementów, m.in. niespełniony został zapis wynikający z art. 159 O.p., brak informacji o poinformowaniu podatnika czy osoba powinna stawić się w urzędzie osobiście, czy może spełnić żądanie przez pełnomocnika; nie jest wskazany termin, do którego żądanie powinno zostać spełnione oraz jakie będą skutki prawne niezastosowania się do wezwania,
- sprawę w ZISAR Plus rejestrował jeden pracownik komórki SER, podczas gdy czynności prowadziły inne osoby, co jest niezgodne z *Wytycznymi* – bowiem we wstępie i w opisie ról w module czynności sprawdzające wskazano: „Moduł umożliwia kierownikowi komórki systemowe dekretnowanie spraw podległym pracownikom komórki” i „Prowadzący czynności - użytkownik odpowiedzialny za przebieg i obsługę sprawy w systemie ZISAR II w module czynności sprawdzające”.

W związku ze zdiagnozowaniem uchybień w zakresie rejestrowania *kwot WUSZ, kwoty do wpłaty i kwoty wynikającej z deklaracji* Naczelnik Urzędu Skarbowego w Słupcy złożył 6 grudnia 2023 r. poniżej przytoczone wyjaśnienia:

Ustosunkowując się do nieprawidłowości informuję, że:

- 1) *w sprawie ... kwota WUSZ jest prawidłowa, nie wpisano natomiast kwoty do wpłaty.*
W toku kontroli stwierdzono, że w systemie ZISAR powinno być zaewidencjonowane: kwota wynikająca z deklaracji „0”, i kwota do wpłaty w wysokości 7 176 zł.
- 2) *w sprawie ... kwota WUSZ „– 4 093 zł” została prawidłowo wprowadzona. Pierwsze zeznanie podatnik złożył w ustawowym terminie, zeznanie to zawierało błędy rachunkowe, na wezwanie US podatnik złożył korektę zeznania z kwotą do zwrotu w wysokości 4 093 zł.*
Wyjaśnić należy, że w zeznaniu pierwotnym podatnik wskazał podatek należny w wysokości 3 096 zł, w korekcie zeznania 1393 zł, stąd WUSZ, który powinien zostać zaewidencjonowany w systemie ZISAR Plus wynosi 1 697 zł (WUSZ stanowi różnicę pomiędzy należnym podatkiem wynikającym z zeznania pierwotnego i należnym wynikającym z korekty). Wyjaśnienia dot. sposobu rozliczania WUSZ zostały szeroko opisane w piśmie Ministerstwa Finansów Departamentu Podatków z 24 stycznia 2020 r. nr DPPP4.8622.207.2019,
- 3) *w sprawie ... kwota WUSZ w wysokości 622 zł została pomyłkowo wprowadzona. Z pierwszego zeznania wynikała kwota do zwrotu w wysokości 349 zł, natomiast z korekty zeznania wynikała kwota do zapłaty 273 zł. Jako WUSZ wprowadzono sumę tych kwot, natomiast podatnik nie otrzymał zwrotu z pierwszego zeznania. Prawidłowa kwota WUSZ powinna wynosić 273 zł.*
Nie można zgodzić się z wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy, bowiem, należy w tym miejscu podkreślić, że w przypadku zeznań rocznych będących rozliczeniem dochodów za cały rok podatkowy podczas rozliczania kwoty WUSZ należy się odnosić wyłącznie do zmian w podatku należnym, w tym przypadku zarówno w zeznaniu pierwotnym, jak i w korekcie zeznania PIT-36 kwota podatku należnego wynosi 273 zł, dodatkowo z korekty w wyniku kwota do wpłaty 273 zł. Dlatego w systemie ZISAR Plus należało zaewidencjonować kwotę do wpłaty 273 zł, natomiast WUSZ – „0” (wyjaśnienia dot. sposobu rozliczania WUSZ szeroko opisano w piśmie Ministerstwa Finansów Departamentu Podatków z 24 stycznia 2020 r. nr DPPP4.8622.207.2019),
- 4) *w sprawie ... przez pomyłkę wprowadzono błędną kwotę WUSZ – zamiast różnicy między zeznaniem, a korektą w kwocie 468 zł, wprowadzono kwotę nadpłaty.*
Odnosząc się do wyjaśnień Naczelnika w sprawie zaewidencjonowanej wartości WUSZ-u wskazać należy, że zarówno w zeznaniu pierwotnym, jak i w korekcie PIT-28 podatnik wskazał taki sam podatek należny w wysokości 10 452 zł, stąd WUSZ również w tym przypadku powinien wynosić „0”; 468 zł – to różnica w wielkości nadpłaty (różnica między 1 274 zł, a 806 zł), która ma jedynie związek z dokonaną wpłatą.
- 5) *w sprawie (...) sp. z o.o., kwota WUSZ jest prawidłowa, błędnie wpisano kwotę do wpłaty, która stanowi kwotę do zapłaty wynikającą z zeznania.*
W systemie ZISAR nieprawidłowo zaewidencjonowano kwotę WUSZ 5595 zł, bowiem z pierwotnego CIT-8 wynika podatek należny w kwocie 1 224 886 zł, z korekty 1 230 206 zł, stąd różnica między tymi kwotami (5 320 zł) powinna stanowić wartość WUSZ.
- 6) *w sprawie ... kwota WUSZ jest prawidłowa, błędnie wpisano kwotę do wpłaty. W pierwotnym zeznaniu złożonym 1.02.2023 r. z kwotą nadpłaty 1 zł wykazano błędnie zapłacone zaliczki kwocie 62.637 zł, a wpłacono 0 zł. W dniu 17.03.2023 r. podatnik złożył korektę zeznania zgodną z ustaleniami organu, wykazując zerowe zaliczki i kwotę do zapłaty w wysokości 62.636 zł. Tym samym, w mojej ocenie, kwota WUSZ została*

wprowadzona prawidłowo, w kwocie 62.637 zł. Dodatkowo wyjaśniam, że edycja po zakończeniu wymuszona została koniecznością poprawy kodu podatku.

Również w tym miejscu nie można zgodzić się z wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy, bowiem, również w tym przypadku należy się odnosić wyłącznie do zmian w podatku należnym – zarówno w zeznaniu pierwotnym, jak i w korekcie kwota podatku należnego się nie zmieniła. Dlatego w systemie ZISAR Plus należało zaewidencjonować kwotę do wpłaty 62 636 zł, natomiast WUSZ – 0 (wyjaśnienia dot. WUSZ szeroko opisano w piśmie Ministerstwa Finansów Departamentu Podatków z 24 stycznia 2020 r. nr DPPP4.8622.207.2019).

Podsumowując:

- w żadnej ze spraw (poza sprawami z nieujawnionych źródeł przychodów) nie załączono wszystkich załączników ,
- w żadnej ze spraw nie załączono notatki/adnotacji/protokołu kończącej sprawę (w kilku przypadkach informację wpisano w części uwagi do czynności – niemniej zdarza się, że zapis w tej części bardziej przypomina notatkę ze zdiagnozowanych błędów podatnika; w notatkach brak wpisów ustaleń finansowych wynikających z deklaracji/zeznań i złożonych korekt),
- o ile w ogóle została odnotowana rozmowa telefoniczną, to z reguły z jej treści nie wynika z kim została przeprowadzona (a sama notatka nie spełnia wymogów wezwania),
- tylko w dwóch sprawach odnotowano ryzyko – raz prawidłowo, raz nieprawidłowo.

Pomimo tego, że realizacja czynności sprawdzających nie stanowi tematu głównego, trudno pominąć kwestię braku dokumentowania zdarzeń, a zwłaszcza rezultatu czynności sprawdzających. Każda przeprowadzona czynność sprawdzająca powinna zostać zakończona spisaniem adnotacji, notatki lub protokołu (zgodnie z zapisami ustawy Ordynacja podatkowa). Notatki dokumentujące przeprowadzone rozmowy telefoniczne, zwłaszcza takie sporządzane na kanwie schematów, wykorzystywane przez pracowników Urzędu Skarbowego w Słupcy muszą spełniać pewne standardy i zawierać zapisy wynikające z art. 159 ustawy Ordynacja podatkowa, tzn. powinny zawierać pewne stałe elementy: przede wszystkim podstawę prawną (art. 177 ustawy O.p.), elementy wymienione w art. 159 ustawy O.p. – informację o poinformowaniu podatnika o rodzaju zdiagnozowanego błędu, w jaki sposób po wezwaniu powinien zachować się podatnik, czy powinien stawić się osobiście, czy przez pełnomocnika; należy wskazać termin, do którego żądanie powinno zostać spełnione oraz skutki prawne niezastosowania się do wezwania. Z notatek bezwzględnie powinno wynikać z kim przeprowadzono rozmowę (w każdym przypadku należy sprawdzić, czy osoba z którą rozmawiamy ma umocowanie do reprezentowania podatnika/strony), co uzgodniona i na jakie ustalenia ta osoba się zgodziła.

Wzięto pod uwagę wyjaśnienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy, który poinformował, że główną przyczyną nieewidencjonowania w systemie ZISAR Plus wezwań, notatek kończących czynności i innych zdarzeń mających miejsce w toku czynności sprawdzających było zbyt duże obciążenie pracą, a zwłaszcza wymóg podwójnego ewidencjonowania (w dwóch systemach informatycznych SZD i ZISAR Plus) wszystkich działań dokonywanych w toku czynności. Zdaniem NUS problem ten został dostrzeżony przez Ministerstwo Finansów, które pismem z 23 listopada 2023 r. przesłało *Wytyczne ZISAR vs SZD*, minimalizujące istniejący dualizm przy obsłudze dokumentów i informacji w tych systemach. Wprowadzone

ograniczenia powinny zoptymalizować pracę w zakresie ewidencjonowania czynności sprawdzających i przyczynić się do ich prawidłowego ewidencjonowania. Z uwagi na rozpiętość obszaru jakim są czynności sprawdzające, przy jednoczesnych ograniczeniach czasowych, ten rodzaj spraw objawił się mniejszą dokładnością ewidencyjną od obszaru kontroli podatkowej i nabyć sprawdzających. (...) podczas ewidencjonowania czynności sprawdzających w dużym stopniu pracownik ograniczył się do wprowadzenia najistotniejszych elementów, tj. podatku, okresu i WUSZ. Dokonano wyboru polegającego na przeprowadzeniu większej liczby czynności kosztem jakości ich ewidencjonowania. Natomiast odnosząc się do kwestii braku notatek/protokołów na zakończenie czynności sprawdzających Naczelnik Urzędu zauważył, że sytuacje te miały miejsce w odniesieniu do czynności weryfikacji prawidłowości wpłaconych zaliczek oraz w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, po uznaniu ich za czynności uproszczone, bowiem w przeważającej części dotyczące wezwań do złożenia korekty z uwagi na błędne zeznanie podatkowe i błędnie wykazane zaliczki. Stwierdził ponadto, że w przypadku czynności przeprowadzanych w pozostałych zakresach notatki były sporządzane, lecz co do zasady nie były ewidencjonowane w systemie ZISAR Plus (wyjaśnienie Naczelnika znalazło odzwierciedlenie w 10 na 30 ocenianych spraw).

Kolejny raz należy podkreślić znaczenie bieżącego odnotowywania w systemie ZISAR Plus notatek/adnotacji/protokołów, które stają się wręcz priorytetowe z uwagi na nowy elektroniczny model zarządzania dokumentami.

Dodatkowo Naczelnik Urzędu Skarbowego w Słupcy wskazał w kwestii wyjaśnienia powodu, dla którego w komórce SER[1] do systemu ZISAR Plus informacje wprowadza tylko jeden pracownik, a nie każdy z pracowników sam za siebie, że przyczyną takiego stanu rzeczy była zmiana organizacyjna polegająca na połączeniu komórek rachunkowości i wierzycielskiej. Reorganizacja komórek w trakcie trwania akcji zeznań wymusiła zmiany w podziale pracy na system zadaniowy.

Co do sytuacji błędnego zaznaczenia, iż podatnik złożył korektę niezgodną z ustaleniami czynności Naczelnik kontrolowanej jednostki wskazał, że w sprawie (...) Sp. z o.o. czynności dotyczyły sprawdzenia zasadności zwrotu podatku VAT w terminie 25 dni, tj. zgodnie z art. 87 ust 6 ustawy o VAT. W tym przypadku sam fakt nie przedłożenia przez podatnika potwierdzenia zapłat spowodował, że podatnik nie miał prawa do zwrotu w terminie 25 dni. Podatnik nie może już później dokonać tej czynności i jest zmuszony do złożenia korekty i wykazania zwrotu w terminie 60 dni. Tak też podatnik uczynił, co znalazło potwierdzenie w spisanej adnotacji. Pracownik błędnie zaznaczył sposób zakończenia czynności sprawdzających poprzez wybranie odnośnika ZKDN - złożenie korekty deklaracji niezgodnej z ustaleniami dokonanymi w toku czynności sprawdzającej. Korekta podatnika była prawidłowa, dlatego podejmowanie dalszych czynności było zbyteczne.

Odnosząc się natomiast do zagadnień związanych z wykorzystaniem zapisów ustawy Kodeks karny skarbowy do składanych po terminie zeznań rocznych (po wezwaniu podatnika) Naczelnik US w Słupcy wyjaśnił, że po zakończeniu akcji zeznań sporządzane są raporty dotyczące między innymi niezłożonych zeznań podatkowych, raporty dotyczące dokonanych przez podatników odliczeń w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, itp. Po ich

weryfikacji, uwzględniając priorytety w organizacji, dokonywane są czynności w kolejności hierarchii ważności.

W związku z powyższym pracę komórek SKP, SOB i SER w zakresie ewidencjonowania czynności sprawdzających w systemie ZISAR Plus oceniono jako pozytywną z nieprawidłowościami uwzględniając zdiagnozowane masowe odstępstwo (ilość poczynionych błędów) od stanu pożądanego o charakterze nie tylko formalnym, ale również te powodujące następstwa dla kontrolowanej działalności w aspekcie finansowym (różnice w rejestracji wartości WUSZ-u).

Pozytywie oceniono sytuację, iż Naczelnik kontrolowanego organu dostrzegł problem w pracy podległych sobie komórek i wprowadził działania mające na celu ograniczenie powstawania nieprawidłowości w przyszłości. Kierownicy komórek organizacyjnych, w których przeprowadzane są czynności sprawdzające ponownie zwrócili pracownikom uwagę na:

- ✓ prawidłowe sporządzanie notatek z rozmów telefonicznych (ustalono obligatoryjne elementy wezwania telefonicznego i zobowiązano pracowników, żeby z każdej notatce wskazywać osobę, z którą przeprowadzono rozmowę telefoniczną),
- ✓ konieczność weryfikowania pełnomocnictw,
- ✓ bieżące rejestrowanie wszystkich czynności.

Dodatkowo, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Słupcy uznał, że z uwagi na brak bezpośredniego udziału kierowników komórek organizacyjnych w ewidencjonowaniu czynności sprawdzających oraz z uwagi na uchybienia stwierdzone podczas kontroli, rejestracja czynności sprawdzających w najbliższym czasie powinna zostać objęta kontrolą funkcjonalną przeprowadzaną początkowo raz w kwartale. Niemniej, pomimo deklaracji Naczelnika i pomimo podjętych w toku kontroli działań, ograniczających powstawanie nieprawidłowości w przyszłości, z uwagi na masowość wystąpienia błędów rejestracyjnych, obszar ewidencjonowania czynności sprawdzających w systemie ZISAR Plus oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

III. Terminowość i kompletność ewidencjonowania nabyć sprawdzających

W ramach nabycia sprawdzającego obsługiwane są przez pracowników i kierownika komórki SKP procesy tworzenia Wniosku Nabycia Sprawdzającego, Zlecenia Nabycia Sprawdzającego z wniosku, Zlecenia Nabycia Sprawdzającego z decyzji kierownika oraz Karty Nabycia Sprawdzającego.

Informacje w celu typowania do nabycia sprawdzającego czerpano z:

- informacji sygnałnych (KTI KAS),
- analiz systemowych,
- czynności mandatowych prowadzonych wcześniej przez organ, w zakresie podmiotów u których doszło do ujawnienia nieprawidłowości w ewidencjonowaniu obrotu za pośrednictwem kasy rejestrującej,
- notatek,
- protokołów,
- rejestrów czynności sprawdzających, postępowań podatkowych.

Do próby kontrolnej wybrano losowo 6 z 26 nabyć przeprowadzonych w pierwszym półroczu 2023 r.

Zweryfikowano proces oceny wiarygodności informacji, typowania podmiotów na potrzeby nabycia sprawdzającego oraz fakt, czy został on prawidłowo zaewidencjonowany w systemie ZISAR Plus (sprawdzono, czy we wszystkich przypadkach prawidłowo wytypowano podmioty). Nie zdarzyło się, by osoby realizujące czynności w ramach nabycia sprawdzającego skierowane zostały do jednostki, która nie była zobowiązana do prowadzenia kasy fiskalnej (korzystała ze zwolnienia przedmiotowego). Działania podjęte na podstawie zgłoszenia KTI również okazały się zasadne.

W badanym organie Wniosek o Nabycie Sprawdzające inicjowany był głównie na podstawie Analizy Podmiotowej przez bezpośrednie stworzenie wniosku przez użytkownika z rolą Wnioskodawca kontroli (w badanych przypadkach przez kierownika komórki SKP).

Zlecenia były wynikiem przedmiotowej lub podmiotowej analizy ryzyka na poziomie regionalnym i decyzji kierowników komórek organizacyjnych urzędu.

W toku kontroli wewnętrznej dokonano weryfikacji, czy w *zleceniu nabycia* przełożony prawidłowo wskazywał dane dotyczące:

- osób sprawdzających,
- osób sprawdzanych,
- terminów dokonania nabycia sprawdzającego,
- źródeł nabycia,
- ryzyk,
- danych podmiotu.

Stwierdzono, że we wszystkich badanych przypadkach *zlecenie nabycia* pochodziło od kierownika komórki SKP.

Jako źródło czynności na dokumentach źródłowych wskazywano analizę ryzyka, natomiast w systemie ZISAR Plus DK Decyzję kierownictwa (rozbieżność w związku z koniecznością wyboru gotowych systemowych odnośników).

We wszystkich ocenianych przypadkach prawidłowo został wskazany zespół sprawdzający i dane lidera (prawidłowe odwzorowanie terminów i odnotowanych informacji zarówno w dokumentach źródłowych, jak i tych zapisanych systemowo).

W zleceniu nabycia każdorazowo prawidłowo wskazano ryzyko – nr 15.1.1 – Niewykazanie lub błędne wykazanie sprzedaży (dostawa towarów lub świadczenie usług) i nr 25.2 - Nieprawidłowe użytkowanie kasy rejestrującej niemające wpływu na zaniżenie podstawy opodatkowania (oba ryzyka w systemie ZISAR Plus).

Wskazany przez kierownika termin zlecenia, został dotrzymany we wszystkich przypadkach poza jedną sytuacją. Termin, w którym winno być dokonane nabycie sprawdzające nie może przekraczać miesiąca kalendarzowego.(...) W przypadku, gdy we wskazanym terminie nie doszło do dokonania nabycia sprawdzającego, zlecający ma obowiązek odstąpić od zlecenia, zamieszczając stosowną adnotację na dokumencie zlecenia. Realizacja kolejnego nabycia sprawdzającego wymaga wystawienia nowego zlecenia (zgodnie z pkt.3.4. Wytycznych w sprawie nabycia sprawdzającego - Warszawa, 31 grudnia 2021 r.) – w jednym przypadku nie przedłożono do weryfikacji kolejnego zlecenia, a realizacja zadania miała miejsce po upływie miesiąca, na podstawie pierwotnego zlecenia.

We wszystkich przypadkach prawidłowo określono maksymalną kwotę wydatku ustaloną na nabycie, która w żadnej sprawie nie została przekroczona (kwoty nabycia w dokumentach źródłowych wskazano w odpowiednim miejscu, natomiast w systemie ZISAR Plus za każdym razem wprowadzono w polu uwagi zamiast w polu z gwiazdką *Maksymalna kwota na 1 nabycie*).

Daty wynikające z dokumentów źródłowych, tzn. ze *Zlecenia, Karty nabycia sprawdzającego i Raportu z nabycia sprawdzającego* – zgodne z wpisami dokonanyymi w systemie ZISAR Plus. Na dokumentach źródłowych prawidłowo złożone podpisy zlecającego (kierownika) i osoby przyjmującej zlecenie (w przypadku zlecenia nabycia) oraz podpisy bezpośredniego przełożonego i akceptacja NUS (w przypadku Raportu z nabycia sprawdzającego). Zbadano również Karty Nabycia Sprawdzającego - dane zgodne z tymi zawartymi na dokumentach źródłowych. Stwierdzono bieżącą, terminową akceptację zarówno na dokumentach źródłowych, jak i w systemie ZISAR Plus.

Ustalono, że wszystkie czynności podejmowane podczas dokonywania nabycia sprawdzającego, zostały prawidłowo odnotowane w systemie ZISAR Plus. Równie prawidłowo zarejestrowany został przebieg nabycia, w oparciu o procedury wskazanych w *Wytycznych do Nabycia Sprawdzającego*.

W 3 badanych przypadkach nałożono karę grzywny w drodze mandatu w związku, ze stwierdzeniem nieprawidłowości – zakup nie został zaewidencjonowany na kasie fiskalnej; nałożono karę – odpowiednio mandat 1300 zł, 1200 zł i 4000 zł (w ostatnim przypadku nabycie sprawdzające było wykonane w związku z analizą przeprowadzoną na podstawie złożonego donosu). Jako dowód przedłożono ksera mandatów, z prawidłowo wskazaną podstawą prawną jego wystawienia: art. 62 § 5 w zw. z art. 62 § 4 ustawy KKS. Dane z mandatu zgodne z wpisami dokonanyymi w ZISAR Plus.

Na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzono, że spośród 26 nabyć sprawdzających realizowanych w badanym okresie w 11 przypadkach nałożono na podatników mandaty o wartości 1 200 zł – 4 000 zł), w żadnym przypadku podatnik nie odmówił przyjęcia mandatu.

W toku kontroli instytucjonalnej zwrócono się do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy o wyrażenie stanowiska odnośnie do ewidencjonowania tych samych ryzyk najpierw w zleceniu, a później w karcie nabycia – chociaż nie zostały stwierdzone w ramach prowadzonych nabyć. Stwierdził on, że w zleceniu nabycia sprawdzającego poza ryzykiem 15.1.1 (niewykazanie lub błędne wykazanie sprzedaży) wybierane jest ryzyko 25.2 (nieprawidłowe użytkowanie kasy rejestrującej niemające wpływu na zniżenie podstawy opodatkowania). Ryzyko 25.2 wybierane jest w związku z tym, że w chwili tworzenia zlecenia brane jest pod uwagę, że podatnik może mieć problem z połączeniem kasy z Internetem (pomimo że będzie ewidencjonował sprzedaż na kasie fiskalnej, dane ze względu na brak połączenia z Internetem nie będą przesyłane do repozytorium, ale raporty z kasy fiskalnej mogą być robione i uwzględniane w rozliczeniu podatku), na kasie może nie być naniesiony numer ewidencyjny kasy, kasa może nie mieć aktualnego przeglądu technicznego, mogą być również przypadki, gdzie w miejscu sprzedaży będzie znajdowała się kasa, ale będzie wyłączona, a podatnik dopiero w chwili sprzedaży włączy kasę i zaewidencjonuje sprzedaż. Dlatego zdaniem Naczelnika zasadne jest wykazanie w zleceniu nabycia sprawdzającego ryzyka 25.2. (...) Natomiast w odniesieniu do wykazywania w *Karcie nabycia sprawdzającego*

ryzyk, w sytuacji, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości wyjaśniono, że ryzyka wprowadzone w ZISAR w zleceniu nabycia sprawdzającego są automatycznie przenoszone do karty nabycia podczas jej tworzenia. Co prawda można je usunąć, ale uzupełnienie sekcji „ryzyka” na karcie nabycia sprawdzającego jest obowiązkowe (patrz podręcznik ZISAR Plus), nie można zatwierdzić karty nabycia bez wypełnienia tej sekcji. W związku z tym, że system ZISAR Plus w tej sekcji wymusza wybranie ryzyka, to w sytuacji, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości wybieramy ryzyka wskazane w zleceniu nabycia sprawdzającego.

Uwzględniono wyjaśnienia Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy w całości.

Reasumując, w Urzędzie Skarbowym w Słupcy organizacja pracy (w tym nadzór) w obszarze rejestrowania ustaleń nabyć sprawdzających była prawidłowa. Stwierdzono brak regulacji wewnętrznych, niemniej pracownicy dokonują zapisów w systemie ZISAR Plus w module nabycia sprawdzające zgodnie z dokumentem Ministerstwa Finansów Departament Nadzoru nad Kontrolami *Wytyczne w sprawie nabycia sprawdzającego* z 31 grudnia 2021 r. Nietrzymany w jednym przypadku termin uznano za sytuację incydentalną [termin, w którym winno być dokonane nabycie sprawdzające nie może przekraczać miesiąca kalendarzowego.(...) W przypadku, gdy we wskazanym terminie nie doszło do dokonania nabycia sprawdzającego, zlecający ma obowiązek odstąpić od zlecenia, zamieszczając stosowną adnotację na dokumencie zlecenia. Realizacja kolejnego nabycia sprawdzającego wymaga wystawienia nowego zlecenia (pkt 3.4. Wytycznych w sprawie nabycia sprawdzającego - Warszawa, 31 grudnia 2021 r.)].

Dostrzeżono wysiłki kierownika komórki, który nadzoruje wykonywanie zadań w tym zakresie w sposób w pełni zadawalający, na bieżąco – stąd przyjęto ocenę pozytywną kontrolowanego zagadnienia.

IV. Kontrola funkcjonalna

Sprawdzeniu poddano przestrzeganie przepisów zarządzenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 15 grudnia 2018 r. poprzez stwierdzenie, czy w temacie *Ewidencjonowanie czynności sprawdzających, kontroli podatkowych i nabyć sprawdzających w systemie ZISAR Plus* przeprowadzana była kontrola funkcjonalna zgodnie z Zarządzeniem nr 167/2018 w sprawie wprowadzenia kontroli funkcjonalnej (zmienionym Zarządzeniem Dyrektora nr 59/2019; Zarządzeniem nr 24/2019; Zarządzeniem nr 63/2020; Zarządzeniem nr 211/2021; Zarządzeniem nr 247/2022).

Stosownie do ww. Zarządzenia kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu określiło priorytety kontroli funkcjonalnej do uwzględnienia w ramach wykonywania tej kontroli przez osoby zobowiązane w Izbie, Wielkopolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Poznaniu oraz w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego. Opracowany katalog ryzyk na rok 2023 sugerujący jednolitą identyfikację ryzyk do celów/mierników z Planu działalności IAS w Poznaniu, stanowiący bazę identyfikacji ryzyk do celów/mierników skaskadowanych na urzędy woj. wielkopolskiego nie zawiera ryzyk z kontrolowanego obszaru.

Jednym z priorytetowych tematów wskazanych na 2023 r. przez kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu jest temat *Prawidłowość prowadzenia czynności w trybie nabycia sprawdzającego*. Wskazane ryzyka dotyczą nieprawidłowości w realizacji zadania, na

które należy zwrócić uwagę, polegające na niepodjęciu czynności w trybie nabycia sprawdzającego i realizację nabycia sprawdzającego niezgodnie z Wytycznymi opracowanymi przez Ministerstwo Finansów, co jest pośrednio związane z tematem kontroli i mogłoby wskazywać na zasadność ewidencjonowania czynności.

Informacja o zagadnieniach do realizacji w ramach kontroli funkcjonalnych w obszarach strategicznych w 2023 r. stanowiąca załącznik do pisma 3001-IWW2.093.2.2023 również nie zawiera zagadnień obejmujących kontrolowany zakres.

Również Naczelnik Urzędu Skarbowego w Słupcy nie zidentyfikował ryzyka w zakresie zadań realizowanych z obszaru kontroli na 2023 r.

W związku z prowadzoną kontrolą instytucjonalną Naczelnik Urzędu Skarbowego 13 października 2023 r. poinformował, że nie przeprowadzał kontroli funkcjonalnej w badanym zakresie.

Mając na uwadze zdiagnozowane w wyniku kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu błędy i uchybienia, należy zauważyć, że w zakresie badanego obszaru nie w pełni wykorzystano narzędzie jakim jest kontrola funkcjonalna. Stwierdzone uchybienia polegające na braku lub błędnym, niekompletnym rejestrowaniu danych dotyczących przeprowadzonych czynności sprawdzających w systemie informatycznym ZISAR Plus wskazują na konieczność przeprowadzania kontroli funkcjonalnej w tym temacie, co pozwoliłoby na ograniczenie ryzyka popełnienia błędów w przyszłości.

W efekcie kontroli stwierdzono potrzebę analizy ryzyk zidentyfikowanych w Urzędzie Skarbowym w Słupcy i ich aktualizację. Potrzebę taką zauważył również Naczelnik Urzędu Skarbowego w Słupcy, który 8 grudnia 2023 r. poinformował, że z chwilą przejścia jednego z kontrolerów (od 1 lutego 2023 r.) do Urzędu Skarbowego we Wrześni, kierownik komórki SKP uczestniczył w każdej kontroli i zatwierdzał każdą kontrolę w systemie ZISAR Plus. Po zakończeniu kontroli każdy protokół przekazywał do oceny Naczelnika. Również każde zlecenie nabycia i każda karta nabycia sprawdzającego zatwierdzana była i jest przez kierownika komórki SKP. Tym samym Naczelnik US w Słupcy uznał, że obszary kontroli i nabycie sprawdzających nadzorowane są na bieżąco i całościowo. Niemniej, z uwagi na brak bezpośredniego udziału kierowników komórek organizacyjnych w ewidencjonowaniu czynności sprawdzających oraz uchybienia stwierdzone podczas kontroli, rejestracja czynności sprawdzających w najbliższym czasie powinna zostać objęta kontrolą funkcjonalną przeprowadzaną początkowo raz w kwartale.

V. Upoważnienia

W toku kontroli instytucjonalnej sprawdzono czy nadane upoważnienia są aktualne i czy osoby upoważnione lub posiadające stosowne pełnomocnictwa wykorzystują je ściśle z zakresem wskazanym na upoważnieniu/pełnomocnictwie.

Kontroli poddano, czy zgodnie z Zarządzeniem nr 100/2021 Załącznik Nr 6 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 7 czerwca 2021 r. w sprawie zasad przygotowywania, ewidencjonowania, przechowywania, monitorowania aktualności i utraty mocy obowiązującej upoważnień i pełnomocnictw wydawanych w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu oraz podległych Urzędach woj. wielkopolskiego Naczelnik Urzędu

Skarbowego w Słupcy na bieżąco monitoruje aktualność upoważnień do podpisywania dokumentów z up. Naczelnika/ pełnomocnictw podległych pracowników.

Upoważnienie do podpisywania dokumentów w toku prowadzonych czynności sprawdzających posiadają pracownicy realizujący zadania z tego obszaru. Z uwagi na powyższe pracownicy przeprowadzający czynności sprawdzające podpisują osobiście wezwania kierowane do podatników, zgodnie upoważnieniem nadanym przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy. Ocenie poddano upoważnienie osoby kierującej komórką SKP i osoby ją zastępującej, i stwierdzono, że:

W dniu 17 stycznia 2022 r. osoba kierująca komórką SKP została upoważniona przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy do załatwienia spraw z zakresu działania Działu Kontroli Podatkowej, Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Spraw Karnych Skarbowych w zakresie niezastrzeżonym do wyłącznej akceptacji Naczelnika, w tym m.in. do podpisywania:

- ✓ wezwań w toku prowadzonych czynności,
- ✓ pism, wezwań, zawiadomień, protokołów, postanowień oraz innych pism kierowanych do podatnika poza zawiadomieniami wydawanymi w trybie art. 140 ustawy O.p.,
- ✓ akceptacji nadpłat do 5 000 zł,
- ✓ zawiadomień wydawanych w trybie art. 121 § 2, 123 § 1 ustawy O.p.,
- ✓ do akceptacji zwrotu w podatku od towarów i usług, w tym do ostatecznej akceptacji do kwoty 30 000 zł,
- ✓ korespondencji między urzędami w sprawie właściwości miejscowej oraz spraw związanych z obsługą Jednolitych Plików Kontrolnych,
- ✓ wezwań i pism w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach o wykroczenie skarbowe i przestępstwa skarbowe oraz w sprawach z art. 77, art. 78 ust. 1 i art. 79 ustawy z dnia 27 września 1994 r. o rachunkowości.

Osoba zastępująca kierownika komórki SKP posiada takie samo upoważnienie, z uwzględnieniem, że niektóre z wymienionych czynności może wykonywać w razie nieobecności kierownika (m.in. dot. podpisywania wezwań i pism w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach o wykroczenie skarbowe i przestępstwa skarbowe oraz w sprawach z art. 77, art. 78 ust. 1 i art. 79 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości).

Przeprowadzona weryfikacja upoważnień wskazała na prawidłowość udzielonych upoważnień w zakresie:

- ✓ podstawy prawnej (jej aktualność na dzień udzielenia upoważnienia),
- ✓ upoważnienie zostało podpisane przez uprawnioną osobę (w tym przypadku Naczelnika Urzędu Skarbowego Piotra Antkowiaka),
- ✓ sposób potwierdzenia przez pracownika odbioru (upoważnienia zawierają datę i podpis zainteresowanego pracownika).

Natomiast budzi wątpliwości zakres upoważnienia w kwestii podpisywania wezwań i pism w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach o wykroczenie skarbowe i przestępstwa skarbowe oraz w sprawach z art. 77, art. 78 ust. 1 i art. 79 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Wyjaśnienia wymaga, że z dniem 1 stycznia 2023 r., w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13.10.2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyznaczenia organów Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania niektórych zadań Krajowej Administracji Skarbowej oraz określenia terytorialnego zasięgu ich działania (Dz. U. z 2022 r. , poz. 2281), na terenie województwa wielkopolskiego to Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań – Jeżyce został organem wyznaczonym do:

- ✓ prowadzenia postępowań przygotowawczych i do występowania w postępowaniach przed sądem,
- ✓ w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe określone w ustawie Kodeks karny skarbowy oraz w sprawach o przestępstwa pospolite określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Ponadto, Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań – Jeżyce przejął również obowiązki prowadzenia postępowania przygotowawczego oraz wstąpił w prawa i obowiązki dotychczasowych naczelników urzędów skarbowych województwa wielkopolskiego właściwych do występowania przed sądem w sprawach niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2023 r.

Niemniej, bez zmian pozostało uprawnienie naczelników urzędów skarbowych jako finansowych organów postępowania przygotowawczego, do realizowania zadania w zakresie prowadzenia postępowań mandatowych w sprawach o wykroczenia skarbowe.

W celu ujednoczenia działań podejmowanych w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wydał *Wytyczne w sprawie zasad postępowania w związku z ujawnieniem przestępstw, przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przez urzędy skarbowe województwa wielkopolskiego*. Powyższe *Wytyczne* wraz z załącznikiem *Zawiadomienie o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego*, stanowią załącznik do Zarządzenia nr 6/2023 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 17 stycznia 2023 r. W § 2 Zarządzenia zobowiązano niewyznaczonych Naczelników urzędów skarbowych województwa wielkopolskiego do tego, by w kierowanych przez nich urzędach uchylili wewnętrzne procedury postępowania regulujące materię objętą niniejszymi *Wytycznymi*.

W związku z powyższym Wewnętrzną Procedurą Postępowania nr 1/2023 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy z dnia 20 lutego 2023 roku w sprawie uchylenia procedur w Urzędzie Skarbowym w Słupcy uchylono Wewnętrzną procedurę postępowania nr 1 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy z dnia 29.01.2018 r. w zakresie prowadzenia postępowań w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, przygotowany został Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Słupcy stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 216/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 16 grudnia 2022 r., gdzie w § 4 ust. 1 pkt 11 wskazano, iż do zadań Naczelnika Urzędu Skarbowego należy rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców, w zakresie określonym w ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks kary skarbowy (Dz.U. z 2022 r. poz. 859, z późn.zm.). Dział V Zadania komórek organizacyjnych urzędu skarbowego, Rozdział 1, § 9 ust. 4 pkt 1 – wskazuje, że „Z wyjątkiem Pionu Wsparcia, do zakresu zadań komórek organizacyjnych Urzędu

Skarbowego, należy prowadzenie postępowań mandatowych w sprawach o wykroczenie skarbowe.”

W związku z powyższym stwierdzono, że Naczelnik Urzędu Skarbowego nie dopełnił wszystkich obowiązków związanych z opisanymi powyżej zmianami i nie dokonał ograniczenia posiadanych przez kierownika i osobę ją zastępującą upoważnień.

VI. Uprawnienia

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o Zarządzenie Nr 250/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji i polityk bezpieczeństwa w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu oraz Zasady bezpieczeństwa informacji (dot. nadawania uprawnień) i stwierdzono zastosowanie

- ✓ **zasady wiedzy koniecznej** (ograniczonego dostępu do informacji), pracownicy posiadają dostęp tylko do tych informacji, które są konieczne do realizacji powierzonych im zadań (różne zadania oznaczają różną wiedzę konieczną do ich wykonania, a tym samym inny profil dostępu);
- ✓ **zasada potrzeby koniecznej**, pracownicy mają zapewniony dostęp tylko do środków przetwarzania informacji (urządzeń teleinformatycznych, systemów, aplikacji), które są im konieczne do wykonania powierzonych im zadań.

Weryfikacji uprawnień wszystkich pracowników komórki SKP dokonano z wykorzystaniem *Instrukcji Zarządzania Systemem Informatycznym ZINTEGROWANY SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM (ZISAR)*, a w szczególności załącznika nr 1 do instrukcji: *Procedura zarządzania użytkownikami systemu informatycznego zintegrowany system zarządzania ryzykiem (ZISAR)* wykorzystywanego do przetwarzania danych osobowych (wraz z załącznikami) – dokument 3001-23-135478 (w zakresie nadanych uprawnień do systemu ZISAR Plus) oraz na podstawie wydruków z Qasystenta dostęp do pozostałych systemów (m.in. VIES, WRO-SYSTEM, SZD, CEKR, SSP, SeRCe).

Również w tym przypadku stwierdzono:

- ✓ zasadność nadania uprawnień do systemów informatycznych - są one zgodne realizowanymi zadaniami, zakresem obowiązków,
- ✓ iż nadane uprawnienia są wystarczające do realizacji zadań na określonym stanowisku.

V. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu

Na podstawie książki kontroli nie stwierdzono kontroli zewnętrznych z zakresu *Ewidencjonowanie czynności sprawdzających, kontroli podatkowych i nabyć sprawdzających w systemie ZISAR Plus* w kontrolowanym organie.

VI. Informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków

W kontrolowanym Urzędzie Skarbowym w Słupcy na tablicy ogłoszeń znajduje się informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków.

W skontrolowanym zakresie stwierdzono:

1. Nieodnotowywanie wszystkich zdarzeń (w wielu przypadkach nie odnotowano żadnych zdarzeń).
2. Niewiązanie sprawy z załącznikami (brak rejestracji załączników).
3. Brak rejestracji kolejnych czynności podejmowanych w sprawie.
4. Brak określenia ryzyka (lub błędne wskazanie ryzyka).
5. O ile odnotowano w systemie notatkę z rozmowy telefonicznej, to w większości przypadków nie wiadomo z kim przeprowadzono rozmowę, z notatki co prawda wynika w jakiej sprawie i którego podatnika rozmowa dotyczy, jednak brakuje informacji o tym z kim ją przeprowadzono (nie jest wskazane nazwisko osoby).
6. Brak rejestracji notatki kończącej czynności sprawdzające (w wielu przypadkach jej nie stwierdzono).
7. Brak rejestracji daty adnotacji/ protokołu.
8. Błędne wprowadzanie w kolumnie *kwota wynikająca z deklaracji* słowa „zobowiązanie” zamiast „0” lub innej konkretnej kwoty.
9. Nieuzupełnianie pola *kwota do wpłaty* – brak wpisu w *ustaleniach*, chociaż powinna być wprowadzona konkretna wartość pieniężna.
10. Wpisywanie błędnych *tematów czynności*, niespójnych z przedmiotem czynności.
11. Błędne zaewidencjonowanie w zakładce *wynik czynności* sposobu zakończenia czynności – ZKDN złożenie korekty deklaracji niezgodnej z ustaleniami dokonanymi w toku czynności sprawdzających.
12. Opóźnienia w rejestracji spraw.
13. Błędną rejestrację kwoty WUSZ.
14. Błędne powiązania z dokumentami (powiązano deklaracje za inne okresy podatkowe),
15. W *przebiegu czynności*, w zakładce *ustalenia* wprowadzono wynik negatywny – chociaż powinien być zaewidencjonowany wynik pozytywny (w sprawie przypisano WUSZ).
16. W sprawach dot. VAT nie sprawdzono czy podatnikowi wydano WIS. Za to w sprawach z zakresu podatku dochodowego sprawdzano, czy był wydany WIS (niezgodne z dokumentem Ministerstwa Finansów Departament Nadzoru nad Kontrolami *Wytyczne Wiążące Informacje Stawkowe w czynnościach sprawdzających z grudnia 2022 r.*).
17. Błędnie wskazywano datę rozpoczęcia i zakończenia czynności – niezgodność terminów na dokumentach źródłowych z terminami wskazanymi w systemie ZISAR Plus.
18. Sprawę w ZISAR rejestrował jeden pracownik SER, podczas gdy czynności prowadziły inne osoby – co jest niezgodne z *Wytycznymi* – bowiem sprawę powinien ewidencjonować użytkownik prowadzący.

W toku kontroli stwierdzono również nieprawidłowości polegające na:

1. Niespisywaniu z wykonanej czynności służbowej notatki/adnotacji z czynności sprawdzającej (brak odniesienia do zapisów art. 177 § 1 ustawy O.p.).

2. Niewskazywaniu w notatce z rozmowy telefonicznej podstawy prawnej - art. 160 § 1 ustawy O.p, z treści spisanej notatki nie wynika, czy w trakcie rozmowy poinformowano podatnika, że może przekazać dokumenty za pośrednictwem pełnomocnika, a dokumenty powinny zostać dostarczone w konkretnym terminie wraz z zastrzeżeniem, że ich niezłożenie w tym terminie może skutkować nałożeniem kary porządkowej, z kim i co ustalono, do czego się podatnik zobowiązał (wezwania nie spełniają wymogów wynikających z art. 159 ustawy O.p.).
3. Niezawieraniu w sporządzanych notatkach/adnotacjach źródłowych podstawy prawnej (brak odniesienia do art. 177 § 1 ustawy O.p.).
4. W kilku przypadkach pierwszą udokumentowaną czynnością w sprawie było sporządzenie papierowego wezwania co jest niezgodnie z dokumentem „Standardy dotyczące wyjaśnień i wezwań” Warszawa, 2021 r.
5. Brak aktualnej wewnętrznej procedury postępowania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy w zakresie prowadzenia kontroli - procedura z dnia 9.10.2020 zawiera informacje wskazujące na konieczność rejestrowania ustaleń kontroli w aplikacji POLTAXPLUS moduł KONTROLA.

Niemniej z uwagi na fakt, iż jakość sporządzanych dokumentów nie stanowi tematu zakończonej kontroli powyższe pozostaje bez wpływu na dokonaną ocenę kontroli.

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Słupcy nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
<p>Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrożyć rozwiązania w celu zapewnienia prawidłowego i terminowego wykonywania zadań w zakresie ewidencjonowania czynności sprawdzających, kontroli podatkowych i nabyć sprawdzających w systemie ZISAR Plus, zgodnie z obowiązującymi zaleceniami i wytycznymi. Zwiększyć nadzór ze strony Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupcy oraz kierowników komórek SER, SKP i SOB nad działaniami pracowników w szczególności w zakresie prawidłowej realizacji zadań związanych z czynnościami sprawdzającymi. 2. Ewidencjonować na bieżąco czynności sprawdzające w wymaganych systemach informatycznych, zgodnie z obowiązującymi zaleceniami i wytycznymi, zwracając uwagę na zgodność terminów rejestracji z terminami podejmowanych czynności/działań. 3. Wprowadzać prawidłowo i starannie czynności sprawdzające do systemu ZISAR Plus moduł czynności sprawdzające, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - odnotowywać wszystkie zdarzenia/czynności w sprawie, - wiązać sprawy z załącznikami oraz prawidłowymi deklaracjami, - określać ryzyka, - rejestrować wszystkie daty podejmowanych czynności,

- wprowadzać kwotę pieniężną (względnie „0”) w kolumnie *kwota wynikająca z deklaracji* zamiast słowo „zobowiązanie; uzupełniać pole kwota do wpłaty,
 - wprowadzać właściwy temat czynności spójny z przedmiotem czynności,
 - ewidencjonować kwotę WUSZ w prawidłowej wysokości,
- Dokonać analizy stwierdzonych uchybień i osobom odpowiedzialnym za ich powstanie udzielić instruktażu w celu prawidłowej realizacji zadań.
4. Przypomnieć pracownikom o konieczności przestrzegania regulacji wynikających ze *Standardów dotyczących wyjaśnień i wezwań*, w szczególności dotyczących dokumentowania wezwań telefonicznych w formie adnotacji, które powinny zawierać wszystkie elementy wezwania, o jakich mowa w art. 159 ustawy Ordynacja podatkowa.
 5. Przeszkolić pracowników urzędu w zakresie wskazania priorytetowego znaczenia poprawnego ewidencjonowania wszystkich zdarzeń w systemach informatycznych, w kontekście nowego elektronicznego modelu zarządzania dokumentami.
 6. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Termin złożenia informacji

W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Poznaniu

Marek Pospieski
(podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym)

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski
2. Z-ca DIAS – Magdalena Graczyk
3. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
4. Z-ca DIAS – Anna Urbaniak-Schneider
5. Dział Kontroli Podatkowej, Kontroli Celno-Skarbowej i Nadzoru nad Czynnościami Sprawdzającymi (ICK1)
6. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ)